

BEGROTING 2026

Meerjarenraming 2027 - 2029

OMGEVINGSDIENST
ZUIDOOST-BRABANT

Begroting 2026 en meerjarenraming 2027 - 2029

Versie 04-07-2025

In opdracht van	Dagelijks bestuur Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant Postbus 8035 5601 KA Eindhoven
Auteur	Diana Ebbing - Levens
Datum	11 september 2025
Status	Vastgesteld door algemeen bestuur

Inhoudsopgave

1. Inleiding	4
2. Beleidsbegroting	5
2.1. Meerjarenvisie 2023-2027	5
2.2. Meerjaren ontwikkelaanpak naar robuuste omgevingsdienst	5
2.3. Onderzoek (opstellen businesscase) vereenvoudigde verantwoording en robuuste financiering	6
2.4. Schaalsprong Regio Zuidoost-Brabant	6
3. Programmaplan	7
3.1. Programma lokale dienstverlening	8
3.2. Programma regionale samenwerking	9
3.3. Algemene dekkingsmiddelen	11
3.4. Kosten overhead	12
3.5. Heffing vennootschapsbelasting	13
3.6. Onvoorzien	13
4. Paragrafen	14
4.1. Weerstandsvermogen en risicobeheersing	14
4.2. Financiering	16
4.3. Bedrijfsvoering	18
4.4. Openbaarheidsparaagraaf begroting 2026	20
4.5. Verbonden partijen	21
5. Financiële begroting	22
5.1. Overzicht baten en lasten	22
5.2. Toelichting op het overzicht van baten en lasten	23
5.3. Opbouw gemiddeld uurtarief	27
5.4. Uiteenzetting financiële positie en de toelichting	29
5.5. Meerjarenraming 2027-2029 in de toelichting	34
6. Bijlagen	36
6.1. Specificatie bijdrage per deelnemer	36
6.2. Specificatie bijdrage per deelnemer meerjarig (2027 t/m 2029)	37
6.3. Overzicht baten en lasten per taakveld	39
6.4. Overzicht baten en lasten (exploitatie)	40
6.5. Risico-inventarisatie	41
6.6. Lijst met afkortingen	42

1 Inleiding

Voor u ligt de (ontwerp)Begroting 2026 met de meerjarenraming 2027-2029 van de Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant (ODZOB). Deze begroting is gebaseerd op de bestuurlijk vastgestelde uitgangspunten uit de Kaderbrief 2026. Daarnaast is rekening gehouden met relevante voortschrijdende (financiële) inzichten.

Kernpunten begroting

- De begroting 2026 laat een stijging van baten en lasten zien ten opzichte van 2025. Een deel daarvan is het gevolg van een hogere omzetraming (€ 0,4 miljoen).
- De omzestijging (exclusief de hogere omzetraming) blijft binnen de toegepaste indexering van lonen en prijzen van 4%.
- Het gemiddeld uurtarief komt uit op € 128,42, zoals werd aangekondigd in de Kaderbrief 2026.
- Het Programma regionale samenwerking bestaat (in lijn met AB-besluitvorming in maart 2024) vanaf 2025 uit drie pijlers: Samen Sterk in Brabant (SSiB), Omgevingsveiligheid en Collectieve Taken.
- We presenteren een sluitende begroting, dat wil zeggen dat de geschatte inkomsten en de geschatte uitgaven aan elkaar gelijk zijn.

Opbouw begroting

De begroting bestaat uit de volgende onderdelen:

- Het programmaplan dat ingaat op de programma's *lokale dienstverlening en regionale samenwerking* en daarnaast een toelichting geeft op ontwikkelingen in de overhead.
- De presentatie van de verplichte paragrafen, voor zover deze voor de ODZOB van toepassing is.
- De financiële begroting die nader ingaat op de ontwikkelingen van baten en lasten en de uiteenzetting van de financiële positie. Ook wordt hier ingegaan op de meerjarenraming.
- In de Notitie Overhead 2023 van de Commissie Besluit Begroten en Verantwoorden (BBV) is aangegeven dat gemeenschappelijke regelingen vanaf de begroting 2026 verplicht zijn om een standaard set van (beleids)indicatoren op te nemen. Deze indicatoren zijn ook in deze begroting toegevoegd aan de paragraaf Bedrijfsvoering.
- Bijlagen: de gespecificeerde bijdrage per deelnemer, het exploitatieoverzicht van baten en lasten, de geactualiseerde risico-inventarisatie en het overzicht van baten en lasten per taakveld.

De in de diverse tabellen gepresenteerde realisatiecijfers over 2024 zijn afkomstig uit de concept Jaarstukken 2024, die aan het algemeen bestuur op 25 juni 2025 ter besluitvorming worden voorgelegd.

2 Beleidsbegroting

2.1 Meerjarenvisie 2023-2027

Het doel van de ODZOB is samen zorgen voor een veilige, gezonde en duurzame fysieke leefomgeving. Er zijn verschillende wetten en regels die het milieu en onze fysieke leefomgeving beschermen. De ODZOB voert binnen dat kader VTH (Vergunningverlening, Toezicht & Handhaving)- en adviestaken uit die gekoppeld zijn aan de landelijke, provinciale en gemeentelijke opgaven (beleid/regelgeving) en de verwachtingen van het VTH-instrumentarium gericht op beperken van emissies en risico's in de fysieke leefomgeving. We staan niet alleen in dit speelveld en werken samen onder meer met de andere twee Brabantse omgevingsdiensten, Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost, GGD Brabant-Zuidoost, Metropoolregio Eindhoven, Inspectie Leefomgeving & Transport, Functioneel Parket, waterschappen.

De in 2023 door het algemeen bestuur vastgestelde Meerjarenvisie 2023-2027 is het uitgangspunt voor de te volgen koers van de ODZOB voor de komende jaren. De Meerjarenvisie gaat uit van een brede aanpak gericht op de fysieke leefomgeving.

De ODZOB wil werken vanuit de big-8 gedachte, waarbij de operationele cyclus bij de omgevingsdienst verbonden is met het strategische beleid ingevuld door landelijk, provinciaal en gemeentelijk beleid.

De Meerjarenvisie kent drie thema's:

- 'Fundament op orde'; zet in op het op orde hebben, onderhouden en verstevigen van het fundament (operationele cyclus).
- 'In samenhang'; het verbinden van uitvoering met beleid en het verbinden tussen verschillende beleidsopgaven in de praktijk.
- 'Regionaal platform'; gaat om het voeden van het provinciale en gemeentelijke beleidskader met kennis en ervaring vanuit de uitvoering.

In deze visie is gekozen voor het FUNDAMENT OP ORDE (primaire focus) en aanvullende inzet op de niveaus IN SAMENHANG en REGIONAAL PLATFORM daar waar urgentie of bestaande afspraken er specifiek om vragen. Dit speelt vooral bij de pijlers gezond en duurzaam.

2.2 Meerjaren ontwikkelaanpak naar robuuste omgevingsdienst

Uiterlijk op 1 april 2026 dient de ODZOB te voldoen aan de robuustheidscriteria die in het kader van het Interbestuurlijk Programma (IBP) Versterking VTH-stelsel voor alle 28 omgevingsdiensten zijn opgesteld. Op basis van een zelftoets heeft het algemeen bestuur in maart 2024 ingestemd met het plan van aanpak robuustheid. Over de voortgang moet twee keer per jaar aan het ministerie van I&W worden gerapporteerd. Op basis de eerste halfjaar rapportage eind 2024 heeft het ministerie geoordeeld dat de ODZOB voldoet aan de robuustheidscriteria en robuust is.

Het voldoen aan de robuustheidscriteria betekent niet dat er geen ontwikkeling nodig is. Op basis van het IBP Versterking VTH-stelsel hebben ministerie, VNG, IPO, Unie van Waterschappen en Omgevingsdienst NL (ODNL) op 16 januari 2025 de Samenwerkingsafspraken ondertekend die ertoe moeten leiden dat de versterking van de VTH wordt doorgezet. De samenwerkingsafspraken regelen dat de verschillende producten uit het IBP in de komende jaren worden opgevolgd en overgenomen in de praktijk van de omgevingsdiensten. Het ministerie bereidt wetgeving voor om deze opvolging op een aantal onderdelen te borgen.

Daarnaast is op basis van een reeks onderzoeken naar het functioneren van de ODZOB in beeld gebracht waar verbetering en ontwikkeling nodig is. Dit beeld is bevestigd door de zelfevaluatie en visitatie vanuit ODNL.

Al deze ontwikkelingen zijn samengebracht in één ontwikkelaanpak. Op 19 december 2024 heeft het algemeen bestuur de Meerjaren ontwikkelaanpak 2025-2027 vastgesteld en daarbij middelen beschikbaar gesteld voor de structurele versterking van de bedrijfsvoering en de (meerjarig incidenteel (2025 – 2027) versnelling van de ontwikkeling van de informatiehuishouding, Regionaal Operationeel Kader (ROK) en extra versterking van projectmanagement ICT.

Meerjaren ontwikkelaanpak				* bedragen x 1 €	
	2025	2026	2027	2028	2029
Structurele versterking van de bedrijfsvoering	350.000	350.000	350.000	350.000	350.000
Ontwikkelagenda: versterken					
- uitvoeren van ontwikkelopgaven uit het ROK VTH	410.000	297.000	192.000	0	0
- informatiehuishouding kwantitatief en kwalitatief					
Buffer voor risico's en actuele ontwikkelingen	40.000	153.000	258.000	0	0
Totaal	800.000	800.000	800.000	350.000	350.000

2.3 Onderzoek vereenvoudigde verantwoording en robuuste financiering

Het dagelijks bestuur stemde in oktober 2024 in met het laten uitwerken (door een extern adviesbureau) van de gevolgen van een vereenvoudiging van de verantwoording (naar deelnemers) en de gevolgen van een robuuste financiering worden uitgewerkt. Dit is een van de onderwerpen die onder de eerdergenoemde Samenwerkingsafspraken vallen. Dit onderzoek vergelijkt de huidige financieringssystematiek met de geadviseerde financieringssystematiek uit het IBP Versterking VTH-stelsel. Op basis van deze vergelijking wordt een voorstel tot wijziging uitgewerkt waarin de effecten inzichtelijk worden gemaakt met een realistisch tijdpad om dit mogelijk te realiseren. De planning gaat uit van oplevering medio 2025.

In de context van dit onderzoek wordt aan een ontwikkelopgave gewerkt die zich richt op de versterking van de horizontale verantwoording. Met behulp van doel- en activiteitenbomen willen wij raden en staten meer inzicht geven in de relaties tussen de provinciale en gemeentelijke doelen en de activiteiten die de ODZOB daar voor verricht en hoe deze worden gemeten. Beoogd wordt een impuls te geven aan de P&C-cyclus en de sturing en verbinding te vernieuwen en te versterken. Met het Regionaal Operationeel Kader (ROK) VTH is hiermee een begin gemaakt.

2.4 Schaalsprong regio Zuidoost-Brabant

De schaalsprong in de regio Zuidoost-Brabant als gevolg van de Regiodeal en het project Beethoven betekent een grote opgave op de beleidsterreinen van wonen, ruimte, infrastructuur en maatschappelijke voorzieningen. De gemeenschappelijke regelingen MRE, GGD, VRBZO en ODZOB beschouwen het als een gemeenschappelijk opgave, om voor de 21 gemeenten hier hun bijdrage aan te leveren en trekken daar waar mogelijk daar samen in op. Elke gemeenschappelijke regeling zal vanuit haar eigen perspectief en taakuitvoering hier invulling aan geven. Voor de ODZOB zien wij in het belang van een veilige, gezonde en duurzame leefomgeving een vroege betrokkenheid en inzet van onze expertise bij omgevingsplanactiviteiten, het opstellen van omgevingsplannen en programma's en beleid/visies voor de fysieke leefomgeving.

3 Programmaplan

De ODZOB streeft naar de succesvolle uitvoering van de opgedragen werkzaamheden op het gebied van de fysieke leefomgeving; zowel voor deelnemers als niet-deelnemende organisaties. In de begroting 2026 worden de volgende programma's onderscheiden:

- Lokale dienstverlening
- Regionale samenwerking

In onderstaand overzicht zijn de baten, lasten en saldi per programma weergegeven.

Programmaplan

* bedragen x 1€

Omschrijving	Baten	Lasten	Saldo
Programma Lokale dienstverlening	30.103.344	20.656.234	9.447.110
Programma Regionale samenwerking	2.102.094	1.634.895	467.199
Algemene dekkingsmiddelen	200.000	0	200.000
Overhead	0	10.109.309	-10.109.309
Heffing VPB	0	5.000	-5.000
Bedrag onvoorzien	0	0	0
Saldo van baten en lasten vóór mutatie reserves	32.405.438	32.405.438	0
Toevoeging en onttrekking reserves			
Mutatie reserves	0	0	0
Totaal toevoeging en onttrekking aan reserves	0	0	0
Saldo van baten en lasten na mutatie reserves	32.405.438	32.405.438	0

3.1 Programma lokale dienstverlening

Wat willen we bereiken?

De ODZOB wil samen met gemeenten, provincie en samenwerkingspartners bijdragen aan een veilige, gezonde en duurzame fysieke leefomgeving.

Wat gaan we daar voor doen?

Onder dit programma vallen de werkzaamheden die de ODZOB uitvoert voor zowel zijn deelnemers, als voor overige publieke organisaties. Kenmerkend hierbij is de een-op-een relatie tussen de ODZOB (als opdrachtnemer) en de opdrachtgever. De ODZOB richt zich op vergunningverlening, toezicht, handhaving en advies op inhoudelijke thema's als milieu, bodem, water, landbouw, duurzaamheid, asbest, bouwen, omgevingskwaliteit en ruimtelijke ordening. Deze werkzaamheden worden verricht op basis van vooraf op te stellen werkprogramma's en op basis van losse opdrachten.

Een actuele ontwikkeling is de nieuwe basistaak registratie- en rapportageverplichting werkgebonden personenvervoer. Werkgevers met minimaal 100 werknemers moeten hun jaarlijkse CO₂-uitstoot van de werkgebonden personenmobiliteit (WPM) verminderen. Naar verwachting zal er in 2025 meer duidelijkheid komen over de diepgang en reikwijdte van deze nieuwe taak en op welke wijze deze het beste in de werkprogramma's van de deelnemers kan worden ondergebracht.

Wat mag het kosten?

In onderstaand overzicht worden de baten en lasten, onderverdeeld naar basis- en verzoektaken getoond. De inhoudelijke toelichting volgt in paragraaf 5.2.

Raming van baten en lasten; Programma Lokale dienstverlening * bedragen x 1€

Omschrijving	Realisatie 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Baten			
Basistaken	14.644.202	13.719.973	14.579.381
Verzoektaken	13.427.494	15.220.067	15.523.963
Totaal baten	28.071.696	28.940.040	30.103.344
Lasten			
Basistaken	9.586.236	9.406.520	10.004.042
Verzoektaken	9.769.474	10.434.996	10.652.192
Totaal lasten	19.355.710	19.841.515	20.656.234
Totaal saldo van baten en lasten	8.715.986	9.098.525	9.447.110
Toevoegingen aan reserves	0	0	0
Onttrekkingen aan reserves	37.640	0	0
Resultaat	8.753.626	9.098.525	9.447.110

3.2 Programma regionale samenwerking

Wat willen we bereiken?

Het uitgangspunt bij dit programma is een veilige, gezonde en duurzame fysieke leefomgeving. Het gaat vooral om ontwikkelingen die de gemeentegrenzen overstijgen, het bundelen van expertise en het realiseren van schaalvoordelen. Het programma wordt door de deelnemers in gezamenlijkheid opgesteld en vastgesteld door het algemeen bestuur.

Wat gaan we daar voor doen?

Dit programma bestaat uit de volgende subprogramma's:

- Omgevingsveiligheid
- Collectief programma
- Samen Sterk in Brabant (SSiB)

De (provincie brede) regie en uitvoering van *Samen Sterk in Brabant (SSiB)* is belegd bij de collega's van de Omgevingsdienst Brabant Noord (ODBN). De SSiB-organisatie garandeert het noodzakelijke toezicht in het buitengebied. De financiële bijdrage vanuit de regio Zuidoost-Brabant loopt via de (begroting van de) ODZOB. Het algemeen bestuur van de ODZOB heeft op 7 maart 2024 een besluit genomen over de voortzetting van de deelname aan SSiB. Hierbij is ingestemd met het opnemen van de kosten die voortvloeien uit de SSiB-deelname vanaf 2025, inclusief de van toepassing zijnde jaarlijkse indexering van deze kosten.

De werkzaamheden voor de *Omgevingsveiligheid* maken vanaf 2022 onderdeel uit van het programma Regionale Samenwerking. Dit zijn taken zoals het uitvoeren/uitrollen van de landelijke ontwikkelingen, actualisatie Publicatiereeks Gevaarlijke Stoffen (PGS), ontwikkeling Basisnet en Delta Rhine Corridor. Daarnaast vindt ook afstemming met de Veiligheidsregio en andere veiligheidspartners (RIVM, rijk en andere Omgevingsdiensten) plaats. Ook registreert de ODZOB al jaren de risicovolle activiteiten in het risicoregister gevaarlijke stoffen (RRGS) en de laatste jaren in het register externe veiligheid (REV) voor zijn deelnemers. Met invoering van de Omgevingswet is daar de registratie van de (zeer) kwetsbare gebouwen bijgekomen. Het algemeen bestuur besloot in de vergadering van 7 maart 2024 deze taken op het gebied van omgevingsveiligheid (externe veiligheid), voort te zetten.

Het Collectief programma vormt een belangrijk onderdeel van het Programma regionale samenwerking. Dit programma betreft structurele programmaonderdelen zoals ondersteuning van het GPO en de coördinatie op de consignatiedienst en de uitvoering van het Werkprogramma Agrofood en Leefomgeving (WAL). Daarnaast bevat het programma eenmalige projecten met een afgebakende eenjarige of meerjarige doorlooptijd. Daarmee spelen wij in op nieuwe wet- en regelgeving en beleidsontwikkelingen. Het programma wordt jaarlijks door het algemeen bestuur vastgesteld. De projecten leveren een bijdrage aan het realiseren van de Meerjarenvisie van de ODZOB op de thema's Veilig, Gezond, Duurzaam en Omgeving.

Wat mag het kosten?

In het volgende overzicht worden de baten en lasten, onderverdeeld naar de subprogramma's, getoond.

Raming van baten en lasten; Programma Regionale samenwerking * bedragen x 1€

Omschrijving	Realisatie 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Baten			
Inzet uren	1.643.867	1.431.203	1.488.736
Inzet middelen	522.705	593.525	613.358
Overige baten	279.005		
Totaal baten	2.445.577	2.024.727	2.102.094
Lasten			
Lasten	1.764.448	1.574.768	1.634.895
Totaal lasten	1.764.448	1.574.768	1.634.895
Totaal saldo van baten en lasten	681.129	449.959	467.199
Toevoegingen aan reserves	219.869	0	0
Onttrekkingen aan reserves	0	0	0
Resultaat	461.260	449.959	467.199

3.3 Algemene dekkingsmiddelen

Onder de algemene dekkingsmiddelen zijn de verwachte rentebaten geraamd.

Wat mag het kosten?

Algemene dekkingsmiddelen

* bedragen x 1€

Omschrijving	Realisatie 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Baten	399.973	200.000	200.000
Lasten	nvt	nvt	nvt
Saldo Algemene dekkingsmiddelen	399.973	200.000	200.000
Toevoegingen aan reserves	0	0	0
Onttrekkingen aan reserves	0	0	0
Resultaat	399.973	200.000	200.000

3.4 Kosten overhead

Het Besluit Begroten en Verantwoorden (BBV) hanteert als definitie voor de overhead: *“Alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces”*. Dit betreft de overheadfuncties van de ODZOB. Het met ingang van 2025 voor 3 jaren beschikbaar gestelde ontwikkelbudget is ook hieronder opgenomen.

Wat mag het kosten?

Overhead

* bedragen x 1€

Omschrijving	Realisatie 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Baten	0	0	0
Lasten	9.313.536	9.743.483	10.109.309
Saldo overhead	-9.313.536	-9.743.483	-10.109.309
Toevoegingen aan reserves	0	0	0
Onttrekkingen aan reserves	215.791	0	0
Resultaat	-9.097.745	-9.743.483	-10.109.309

3.5 Heffing vennootschapsbelasting

Net als andere publieke organisaties valt de ODZOB onder de vennootschapsbelastingplicht voor overheidsondernemingen. Een klein deel van de onze activiteiten valt onder de Vennootschapsbelastingplicht.

Wat mag het kosten?

Heffing Vennootschapsbelasting

* bedragen x 1€

Omschrijving	Realisatie 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Baten	0	0	0
Lasten	-5.204	5.000	5.000
Saldo VPB	5.204	-5.000	-5.000

3.6 Onvoorzien

De ODZOB beschikt niet over een post onvoorzien. Onderstaand overzicht is enkel opgenomen voor het volledige beeld.

Wat mag het kosten?

Onvoorzien

* bedragen x 1€

Omschrijving	Realisatie 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Baten	0	0	0
Lasten	0	0	0
Saldo Onvoorzien	0	0	0

4 Paragrafen

Het BBV schrijft voor dat in de beleidsbegroting wordt ingegaan op een zevental verplichte paragrafen. De thema's lokale heffingen, onderhoud kapitaalgoederen en grondbeleid zijn niet van toepassing voor de ODZOB.

4.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

In de financiële verordening is bepaald dat het beleid over risico's in een nota weerstandsvermogen en risicomanagement wordt vastgelegd. Deze nota is op 19 december 2024 door het algemeen bestuur vastgesteld.

Het weerstandsvermogen van de ODZOB is het vermogen om incidentele financiële risico's op te kunnen vangen en daarmee de taken te kunnen voortzetten, zonder dat dit leidt tot een extra financiële bijdrage van de deelnemers.

We bepalen het weerstandsvermogen door de relatie te leggen tussen de weerstandscapaciteit (de middelen die beschikbaar zijn om niet begrote kosten te dekken) en de risico's die we als ODZOB lopen en waarvoor op onze balans geen voorzieningen zijn getroffen.

In onze financiële verordening hebben wij aangegeven dat onze weerstandscapaciteit bestaat uit de vrije ruimte in onze Algemene reserve.

Het deel van de risico's dat de ODZOB niet zelfstandig kan afdekken moet door de deelnemers in hun eigen weerstandsvermogen worden afgedekt. De streefwaarde voor het weerstandsvermogen is vastgesteld op $\geq 1,0$.

De verwachte weerstandscapaciteit per 01-01-2025 is € 1,5 miljoen, gelijk aan de onder bandbreedte van de Algemene reserve.

Risico's en weerstandsvermogen:

Risicomanagement betreft het effectief omgaan met de kansen en bedreigingen die de continuïteit (van de bedrijfsvoering) van de organisatie kunnen beïnvloeden. Hiervoor is het van belang dat er een continu proces wordt ingericht van identificeren, prioriteren en beheersen. Vandaar dat tweemaal per jaar de risico-inventarisatie wordt geactualiseerd. Deze is opgenomen in bijlage 6.5.

Het totaal van de gekwantificeerde risico's bedraagt € 1,6 miljoen.

Ten opzichte van de bestuursrapportage zien we een toename van gekwantificeerde risico's van ongeveer € 0,1 miljoen dit wordt veroorzaakt door een toenemende druk op de declarabiliteit van onze uren.

De weerstandsratio per eind 2024 komt hiermee, naar verwachting, uit op 0,94. Dat is onder onze streefwaarde van ≥ 1 . Bij vaststelling van de jaarstukken 2024 zal dan ook, wanneer mogelijk, worden voorgesteld onze Algemene reserve aan te vullen tot aan de bovenbandbreedte van € 2 miljoen.

Financiële kengetallen:

Om een beeld te presenteren over de financiële positie van de ODZOB worden hier enkele kentallen gepresenteerd. Deze zijn afgeleid van de in paragraaf 5.3 getoonde geprognostiseerde balans.

Kengetallen

	Realisatie 2024	Raming 2025	Begroting 2026	Mjr 2027	Mjr 2028	Mjr 2029
Netto schuldquote	-11,1%	-23,3%	-9,3%	-8,7%	-9,2%	-8,7%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	-11,1%	-23,3%	-9,3%	-8,7%	-9,2%	-8,7%
Solvabiliteitsratio	46,0%	44,2%	43,9%	43,7%	43,5%	43,2%
Structurele exploitatieruimte	1,7%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Grondexploitatie	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Belastingcapaciteit	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Netto schuldquote (streefwaarde: < 100%)

De netto schuldquote toont de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft een indicatie in welke mate de rentelasten en aflossingen op de exploitatie drukken. Een negatieve waarde duidt er op dat er per saldo geen sprake is van een schuld.

Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen (streefwaarde: < 100%)

Dit kengetal is gelijk aan de ongecorrigeerde versie omdat de ODZOB geen leningen verstrekt.

Solvabiliteitsratio (streefwaarde: ≥ 20%)

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin aan de financiële verplichtingen kan worden voldaan. Het betreft het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal. Het eigen vermogen bestaat uit de alle reserves en het exploitatieresultaat.

Structurele exploitatieruimte

De structurele exploitatieruimte wordt bepaald door het saldo van de structurele baten en lasten en het saldo van de structurele mutaties op de reserves te delen door de totale baten.

Grondexploitatie en belastingcapaciteit

Deze kengetallen zijn niet van toepassing op de ODZOB.

Beoordeling van de onderlinge verhouding tussen de kengetallen in relatie tot de financiële positie.

De kengetallen van de ODZOB sluiten aan bij wat verwacht kan worden bij een gemeenschappelijke regeling. Het huidige beleid waarbij de algemene reserve gemaximeerd wordt op basis van de geraamde baten betekent dat er niet expliciet gestuurd wordt op de solvabiliteit van de ODZOB.

De structurele exploitatieruimte heeft voor de ODZOB slechts een beperkte betekenis. Deelnemers mogen verzoektaken slechts onder voorwaarden en in beperkte mate verminderen. Daarnaast wordt in de begroting uitgegaan van een kostendekkend gemiddeld uurtarief, waardoor baten en lasten in principe structureel in evenwicht zijn.

4.2 Financiering

In deze paragraaf worden de ontwikkelingen en uitgangspunten gepresenteerd met betrekking tot kasgeldlimiet, rente, geldleningen en beleid ten aanzien van treasury. Gezien de geringe invloed van de renteontwikkeling op de begroting heeft de ODZOB geen lange termijn rentevisie opgesteld.

Rentetoerekening

Onderstaand overzicht toont welke rentelasten en renteresultaat er verwacht wordt en wordt inzicht gegeven op welke wijze rente wordt toegerekend aan investeringen en projecten.

Renteschema

* bedragen x 1€

	Omschrijving		
a	De externe rentelast over de korte en lange financiering		1.000
b	De externe baten (idem)		200.000
	Saldo rentelasten en rentebaten		-199.000
c1	De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	0	
c2	De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	0	
c3	De rentebaat van doorverstrekte leningen indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken (= projectfinanciering), die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	0	
			0
	Aan taakvelden toe te rekenen externe rente		-199.000
d1	Rente over eigen vermogen		0
d2	Rente over vreemd vermogen		0
	Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente		-199.000
e	De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)		199.000
f	Renteresultaat op taakveld Treasury		0

De rentelasten en de rentebaten worden toegerekend aan de overhead.

Leningen en kredietfaciliteiten

De ODZOB financiert zijn activiteiten voornamelijk door de werkzaamheden op voorschotbasis te factureren. Enkel voor de verzoektaken buiten de werkprogramma's moet zelf financiering geregeld worden. Hiervoor beschikt de ODZOB over een kredietfaciliteit tot maximaal € 1,8 mln.

Kasgeldlimiet

Ter beperking van het renterisico op de netto-vlokkende schuld (schulden met een looptijd van minder dan één jaar) heeft de wetgever de kasgeldlimiet vastgesteld. Zo wordt voorkomen dat fluctuaties van de korte rente direct een relatief grote impact hebben op de rentelasten tijdens een boekjaar.

Voor gemeenschappelijke regelingen bedraagt de kasgeldlimiet 8,2% van het begrotingstotaal. Het saldo van vlokkende schulden en vlokkende middelen wordt afgezet tegen het begrotingstotaal.

Voor de ODZOB komt dit in 2026 neer op een saldo van maximaal ruim € 2,7 mln. Uit onderstaande tabel blijkt dat de ODZOB binnen deze norm blijft.

Kasgeldlimiet

* bedragen x 1 €

Omschrijving	ultimo 2024	ultimo 2025	ultimo 2026
1 Vlottende schuld			
- opgenomen gelden < 1 jaar	-	-	-
- schuld in rekening-courant	-	-	-
- door derden gestorte gelden < 1 jaar	-	-	-
- overige schulden / overlopende passiva	1.880.017	1.880.017	1.880.017
Totaal	1.880.017	1.880.017	1.880.017
2 Vlottende middelen			
- contante gelden in kas	-	-	-
- tegoeden rekening courant	5.364.155	4.913.185	4.699.185
- overige uitstaande tegoeden < 1 jaar	1.092.222	1.092.222	1.092.222
Totaal	6.456.377	6.005.407	5.791.407
3 Toets kasgeldlimiet			
3.1 Totaal netto vlottende schuld (1 -/- 2)	-4.576.360	-4.125.391	-3.911.391
3.2 Toegestane kasgeldlimiet	2.508.483	2.555.511	2.657.246
Ruimte (3.2 -/- 3.1)	7.084.843	6.680.902	6.568.637
Berekening toegestane kasgeldlimiet			
Begrotingstotaal	30.591.255	31.164.767	32.405.438
Normpercentage	8,20%	8,20%	8,20%
Norm	2.508.483	2.555.511	2.657.246

Renterisiconorm

Ter beperking van het renterisico op vaste schuld bestaat er een renterisiconorm. Deze norm schrijft voor welk deel van de leningen (> 1 jaar) maximaal vernieuwd mag worden in een begrotingsjaar. Voor gemeenschappelijke regelingen is dit vastgesteld op 20% van het begrotingstotaal. Bij de ODZOB is in 2026 geen sprake van herfinanciering en daardoor wordt er voldaan aan de norm.

Renterisiconorm

* bedragen x 1 €

Variabelen	2025	2026	2027	2028
1 Renteherzieningen	0	0	0	0
2 Aflossingen	0	0	0	0
3 Renterisico (1+2)	0	0	0	0
4 Renterisiconorm	6.232.953	6.481.088	6.481.088	6.481.088
5a Ruimte onder risiconorm (4 > 3)	6.232.953	6.481.088	6.481.088	6.481.088
5b Overschrijding risiconorm (3 > 4)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Berekening renterisiconorm (4)				
Begrotingstotaal	31.164.767	32.405.438	32.405.438	32.405.438
Percentage 20%	6.232.953	6.481.088	6.481.088	6.481.088
Minimumbedrag conform regeling	2.500.000	2.500.000	2.500.000	2.500.000

4.3 Bedrijfsvoering

Op 19 december 2024 heeft het algemeen bestuur de [Meerjaren ontwikkelaanpak 2025-2027](#) vastgesteld. In deze aanpak wordt langs ontwikkelopgaven gewerkt aan de ontwikkeling van de ODZOB. Het betreft zowel inhoudelijke opgaven als opgaven op het gebied van de bedrijfsvoering. De ontwikkelopgaven zijn voortgekomen uit een reeks onderzoeken die in 2024 zijn uitgevoerd. Met het besluit rondom de meerjaren verbeteraanpak is er voor 2025 – 2027 € 800.000 per jaar beschikbaar gesteld, waarvan een deel structureel (€ 350.000) bestemd is voor structurele versterking van de bedrijfsvoering.

De ontwikkelaanpak kent een dynamische programmering waarbij jaarlijks de deelnemers worden betrokken bij de totstandkoming van de ontwikkelagenda van het volgend jaar. In 2025 zal dit proces voor de eerste keer worden doorlopen gericht op de jaarschijf 2026. Door middel van een viermaandelijke programmarapportage wordt de voortgang bewaakt en kan waar nodig worden bijgestuurd. De ontwikkelopgaven op het gebied van de bedrijfsvoering richten zich vooral op HRM (binden en boeien), de informatiehuishouding en datagericht werken in breedste zin van het woord, het samenspel en horizontale verantwoording met de deelnemers, de kwaliteit van de dienstverlening en het voldoen aan de wettelijke verplichtingen op het brede gebied van open, betrouwbare en veilige overheid.

Veel van onze deelnemers hebben vanaf 2026 te maken met een financiële uitdaging als gevolg van het tekort schieten van het gemeentefonds. Het algemeen bestuur heeft op 19 december 2024 aangegeven dat het ontwikkelbudget beschikbaar moet blijven voor de gewenste ontwikkeling. En dat van de ODZOB in deze context mag worden verwacht dat er waar mogelijk een bijdrage wordt geleverd door te blijven werken aan efficiency.

Bij de vorige (meerjaren) begroting (2025) is op de financiële situatie van de deelnemers destijds ingespeeld door ruimte te creëren in de begroting (o.m. verlagen externe inhuur) en een deel daarvan (700K) terug te geven aan de deelnemers door een verlaging van het tarief. In het kader van het voldoen aan de robuustheidscriteria zijn bij deze begroting geen budgetverhogingen toegepast zoals voor opleidingskosten en een vrij te besteden innovatiebudget. De financiële bijdrage is daarmee met iets meer dan 2% van de begroting verlaagd. In lijn met het advies in het provinciaal efficiencyonderzoek bij de drie omgevingsdiensten in Brabant van 2024 en de financiële strategie in de Meerjaren ontwikkelaanpak wordt daarom in 2025 samen met de deelnemers ingezet op uniformering en digitalisering van de werkprocessen. Op basis van een gezamenlijke inventarisatie worden kansrijke business cases uitgewerkt die we na besluitvorming uit gaan voeren. Op die manier werken wij continue aan het verbeteren van de efficiency. Aantoonbaar gerealiseerde efficiencyresultaten worden vervolgens in toekomstige begrotingen verwerkt.

Met de ontwikkelopgaven 'Wijziging financiële systematiek' en 'Horizontale verantwoording (beleids- en P&C-cyclus)' wordt daarnaast beoogd de deelnemers steeds meer in positie te brengen en samen te werken aan efficiency (slim uitvoeren) en kosteneffectiviteit (kosten afgezet tegen doelen/impact) voor de leefomgeving.

Daarnaast zal met een subsidiescan inzicht worden verkregen in wat de kansen van de ODZOB zijn in het verkrijgen van externe middelen voor de Meerjaren ontwikkelaanpak.

Informatieveiligheid en privacy vragen door veranderende wetgeving nog meer aandacht en inspanning binnen onze organisatie. Daarom zullen we onder andere het risicomanagement op het gebied van informatieveiligheid en privacy verder gaan uitbouwen, zodat we als organisatie kunnen borgen dat we

voldoende maatregelen hebben genomen om digitale inbreuken te voorkomen of snel te kunnen ondervangen.

Actualisatie “Beleidsnotitie kaders P&C-documenten 4GR”

In 2026 zal de geplande 4-jaarlijkse actualisatie plaatsvinden van de “Beleidsnotitie kaders P&C-documenten 4GR”. Vooruitlopend hierop is de ODZOB, samen met de andere drie gemeenschappelijke regelingen, gestart met een evaluatie van de in de Beleidsnotitie vastgelegde indexeringsmethodiek. Deze evaluatie zal worden afgerond in de loop van 2025 en de resultaten worden meegenomen als input voor de kadernota 2027.

Beleidsindicatoren:

In de Notitie Overhead 2023 van de Commissie BBV is aangegeven dat gemeenschappelijke regelingen, zoals omgevingsdiensten, vanaf de begroting 2026 verplicht zijn een standaard set van (beleids)indicatoren op te nemen.

Doel hiervan is de begroting inzichtelijker te maken in het kader van horizontale verantwoording richting de deelnemers en een betere onderlinge vergelijkbaarheid van omgevingsdiensten. Dit is de eerste begroting waarin de (beleids)indicatoren zijn opgenomen.

De berekening van de indicatoren is tot stand gekomen op basis van de volgende eenheden:

Eenheden

Omschrijving	Realisatie 2024	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Aantal bewoners	809.176	809.176	809.176	809.176
Formatie	238,30	238,30	236,72	236,72
Bezetting	239,86	238,30	236,72	236,72
Bedragen x € 1.000				
Loonsom	17.851	18.821	21.318	22.286
Lasten overhead	9.314	8.913	9.736	10.109
Apparaatskosten	28.915	30.000	30.556	31.787
Lasten externe inhuur	6.672	6.957	5.478	5.625
Totale lasten	30.428.490	30.570.297	31.164.767	32.405.238

* inwoneraantal van de regio Zuidoost-Brabant (bron: CBS peildatum 1-1-2024)

Beleidsindicatoren

Omschrijving	Realisatie 2024	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Formatie (aantal per 1.000 inwoners)	0,29	0,29	0,29	0,29
Bezetting (aantal per 1.000 inwoners)	0,30	0,29	0,29	0,29
Apparaatskosten *	35,73	37,07	37,76	39,28
Externe inhuur **	27%	27%	20%	20%
Overheadkosten ***	32%	30%	32%	32%

De beleidsindicatoren zijn als volgt tot stand gekomen:

- **Formatie:** geeft het aantal formatieplakken weer, afgezet tegen het aantal inwoners in onze regio.

- **Bezetting:** geeft het aantal bezette formatieplekken weer, afgezet tegen het aantal inwoners in onze regio.
- **Apparaatskosten:** geeft het bedrag per inwoner weer van alle personele en materiële kosten verband houdende met het functioneren van de organisatie.
- **Externe inhuur:** Dit percentage geeft de lasten inhuur externen weer, uitgedrukt als percentage van de totale loonsom vermeerderd met de overige lasten inhuur externen. Het gepresenteerde % komt in deze tabel anders uit dan het % zoals gepresenteerd in de kaderbrief 2026. Het in de kaderbrief genoemde maximale inhuur % wordt weergegeven ten opzicht van het totale aantal fte (18%)
- **Overheadkosten:** Dit percentage geeft de lasten van de overhead weer, uitgedrukt als percentage van de totale lasten. Het gepresenteerde % komt in deze tabel anders uit dan het % zoals gepresenteerd in de kaderbrief 2026. Het in de kaderbrief genoemde maximale inhuur % wordt weergegeven ten opzicht van het totale aantal fte (20%)

4.4 Openbaarheidsparagraaf Begroting 2026

Op 1 mei 2022 is de Wet open overheid (Woo) in werking getreden. De Woo vervangt de Wet openbaarheid van bestuur. Artikel 3.5 van de Woo kent de verplichting van een openbaarheidsparagraaf. Daarin wordt aandacht besteed aan de beleidsvoornemens voor de uitvoering van de wet. Bij de Woo staan de volgende pijlers centraal:

- **Actieve openbaarmakingsplicht:** de overheid moet sommige informatie uit zichzelf openbaar maken;
- **passieve openbaarmakingsplicht:** de overheid maakt informatie openbaar als iemand erom vraagt;
- **informatiehuishoudingsplicht:** overheidsinformatie moet goed te vinden zijn.

Actieve openbaarmaking

De Woo noemt 17 categorieën van informatie die actief openbaar moeten worden gemaakt. De ministeriële regeling "Actieve openbaarmaking Woo" beschrijft de wijze waarop deze openbaar gemaakt moeten worden. Deze regeling is opgedeeld in vier tranches. De eerste tranche, met daarin de uitwerking van de eerste vijf categorieën, is per 1 november 2024 in werking getreden. De overige drie tranches worden uitgewerkt. Bij de verdere implementatie van de Woo en actiepunten wordt de actieve informatieplicht meegenomen.

Passieve openbaarmaking

Iedereen kan de ODZOB vragen om bepaalde informatie openbaar te maken via een zogenaamd Woo-verzoek. Ook bij openbaarmaking op verzoek gaat de Woo ervan uit dat het belang van openbaarheid altijd geldt en alleen in uitzonderingsgevallen een bijzonder belang vóór openbaarmaking kan gaan. Concreet betekent dit dat een Woo-verzoek (of onderdelen daarvan) alleen kan (of kunnen) worden geweigerd wanneer een beschermd belang in het geding is.

Informatiehuishoudingsplicht

Eén van de uitgangspunten van de Woo is dat de informatiehuishouding op orde is. De verbetering van de informatiehuishouding is bij de ODZOB niet nieuw. Jaarlijks worden stappen gezet, mede onder invloed van het zaakgericht werken en digitalisering. De Meerjaren ontwikkelaanpak bevat twee majeure projecten die invulling geven aan het geactualiseerde strategische informatiebeleidsplan.

4.5 Verbonden partijen

Bureau Inkoop en Aanbestedingen Zuidoost-Brabant (BIZOB)

Sinds 2018 is de ODZOB aangesloten bij het Bureau Inkoop en Aanbestedingen Zuidoost-Brabant (BIZOB). Deze stichting heeft zich ontwikkeld tot een expertisecentrum op het gebied van inkoop en aanbestedingen, waar inmiddels meer dan 35 publieke organisaties bij aangesloten zijn. De ODZOB heeft een indirect bestuurlijk belang (via vertegenwoordiging in de Vergadering van Aangeslotenen) en een financieel belang in de BIZOB, vandaar dat BIZOB hier als verbonden partij wordt gepresenteerd.

	Resultaat 2025	Vreemd vermogen 1-1-2025	Vreemd vermogen 31-12-2025	Eigen vermogen 01-01-2025	Eigen vermogen 31-12-2025
Stichtingen					
BIZOB (Oirschot)	*	*	*	*	*

*Voor stichtingen geldt het BBV niet, zij kennen geen wettelijke verplichting om een begroting te presenteren. Daarom zijn deze gegevens niet opgenomen.

Het risico blijft beperkt tot eventuele aanpassing van de tarieven.

Omgevingsdienst NL

Omgevingsdienst NL is op dit moment een vereniging van directeuren. Er is een proces gestart om te komen tot een vereniging van omgevingsdiensten met een passende governance. Deze omvorming zal in 2025/2026 plaatsvinden. De verwachting is dat in 2025 een zienswijzeprocedure bij de bevoegde gezagen wordt doorlopen die leidt tot het instellen van de nieuwe vereniging in 2026.

5 Financiële begroting

5.1 Overzicht van baten en lasten

Overzicht van baten en lasten

	Realisatie 2024			Begroting 2025			Begroting 2026		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Programma									
Programma Lokale dienstverlening	28.071.695	19.355.710	8.715.985	28.940.040	19.841.515	9.098.525	30.103.344	20.656.234	9.447.110
Deelprogramma Opdrachten	28.071.695	19.355.710	8.715.985	28.940.040	19.841.515	9.098.525	30.103.344	20.656.234	9.447.110
- Basistaken ¹⁾	14.644.202	9.586.236	5.057.966	13.719.973	9.406.520	4.313.453	14.579.381	10.004.042	4.575.339
- Verzoektaken ²⁾	13.427.493	9.769.474	3.658.019	15.220.067	10.434.996	4.785.071	15.523.963	10.652.192	4.871.771
Programma Regionale samenwerking	2.445.577	1.764.448	681.129	2.024.727	1.574.768	449.959	2.102.094	1.634.895	467.199
Totaal Programma's	30.517.272	21.120.158	9.397.114	30.964.767	21.416.283	9.548.484	32.205.438	22.291.129	9.914.309
Algemene dekkingsmiddelen	399.973	0	399.973	200.000	0	200.000	200.000	0	200.000
Overhead	0	9.313.536	-9.313.536	0	9.743.483	-9.743.483	0	10.109.309	-10.109.309
Heffing VPB	0	-5.204	5.204	0	5.000	-5.000	0	5.000	-5.000
Bedrag onvoorzien	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo van baten en lasten vóór mutatie reserves	30.917.245	30.428.490	488.755	31.164.767	31.164.767	1	32.405.438	32.405.438	0
Toevoeging en onttrekking reserves									
Mutatie reserves	253.431	219.869	33.562	0	0	0	0	0	0
Totaal toevoeging en onttrekking aan reserves	253.431	219.869	33.562	0	0	0	0	0	0
Saldo van baten en lasten na mutatie reserves	31.170.676	30.648.359	522.317	31.164.767	31.164.767	1	32.405.438	32.405.438	0

¹⁾ De gerealiseerde baten 2024 zijn inclusief €47.554 externe projectkosten.

²⁾ De gerealiseerde baten 2024 zijn inclusief €948.600 externe projectkosten.

5.2 Toelichting op het overzicht van baten en lasten

De baten van de ODZOB bestaan voornamelijk uit de vergoeding voor werkzaamheden uit de individuele werkprogramma's van de deelnemers en de deelnemersbijdragen voor de regionale samenwerking, waaronder het collectief programma. De door de ODZOB uitgevoerde activiteiten worden verrekend op basis van gerealiseerde uren tegen het toepasselijke tarief uit de producten- en dienstencatalogus (PDC). Daarnaast worden directe (project)kosten voor derden één op één doorbelast.

De begroting 2026 is, zoals gebruikelijk, gebaseerd op de meest recente ramingen uit werkprogramma's (in dit geval: 2025) en de afzonderlijke onderdelen uit het programma regionale samenwerking (voor zover van toepassing). De werkprogramma's zijn wel geactualiseerd op de reeds bekende ontwikkelingen in 2026. De opgedragen werkprogramma's (voor 2025) kennen de Omgevingswet als uitgangspunt.

Het volume van de vastgestelde werkprogramma's 2025, geactualiseerd op reeds bekende ontwikkelingen, komt uit op € 24,96 mln. Het geraamd volume van opdrachten buiten de werkprogramma's (inclusief niet-deelnemers) komt uit op € 5,14 mln. Het totaal van het programma *individuele dienstverlening* bedraagt hierdoor € 30,10 miljoen.

Het programma *regionale samenwerking* sluit op een bedrag van € 2,10 miljoen. De totale baten die voortvloeien uit het uitvoeren van werkzaamheden tellen op tot € 32,21 miljoen. Daarnaast wordt rekening gehouden met € 0,20 miljoen aan rentebaten, waardoor de totale baten uitkomen op € 32,41 miljoen.

De *lasten* bestaan voornamelijk uit personeelsgerelateerde kosten, waaronder salarissen en kosten externe inhuur. In de kostenramingen is rekening gehouden met:

- De prijsindexcijfers uit de Macro Economische Verkenning 2025, voor het begrotingsjaar 2026.
- De benodigde externe inhuur wordt afgeleid van de totale benodigde capaciteitsinzet, rekening houdend met de verwachte inzet van medewerkers met een vast dienstverband.
- De overige personele kosten hebben deels een variabel karakter (bewegen mee met de geraamde bezetting) en deels een vast karakter en zijn geactualiseerd op basis van onderliggende contracten en verwachte kostenstijgingen.
- De afschrijvingen zijn gebaseerd op zowel de lasten die voortvloeien uit eerdere investeringen als uit nieuwe c.q. vervangingsinvesteringen.

De in de begroting 2026 toegepaste indexering sluit aan op de in de *Kaderbrief 2026* gepresenteerde indexcijfers. De gemiddelde indexering komt daarmee uit op 4%.

Indexering tarieven

	index	gewicht	gewogen
Lonen	4,7%	66%	3,1%
Prijzen	2,7%	34%	0,9%
Totaal		100%	4,0%

Het totaal van de lasten sluit op € 32,41 miljoen. Dit komt overeen met het totaal van de baten.

Onderstaand overzicht toont de verschillende kostenrubrieken op hoofdlijnen en de kostentoerekening aan de programma's. Tenslotte wordt een toelichting gegeven op de ontwikkelingen per kostensoort.

Lasten naar kostensoort en programma

* bedragen x 1€

POST	Programma Lokale dienstverlening	Programma Regionale samenwerking	Overhead	Heffing Vpb	Totaal
Personeel	20.220.807	999.964	6.690.911	0	27.911.682
Uitbesteding	0	0	283.700	0	283.700
Kapitaallasten	0	0	312.809	0	312.809
Organisatiekosten	435.465	21.535	2.100.289	0	2.557.289
Ontwikkelingsbudget	0	0	721.600	0	721.600
TOTAAL LASTEN (excl. doorbelastingen)	20.656.273	1.021.499	10.109.309	0	31.787.080
Externe (door te belasten) kosten	pm	613.358	0	0	613.358
TOTAAL LASTEN (incl. doorbelastingen)	20.656.273	1.634.857	10.109.309	0	32.400.438
Overige lasten	0	0	0	5.000	5.000
TOTAAL LASTEN	20.656.273	1.634.857	10.109.309	5.000	32.405.438

(* pm: externe door te belasten kosten programma lokale dienstverlening zijn nu nog niet bekend)

Personeel

Om te komen tot de realisatie van 246.000 declarabele uren moet de ODZOB over een passende hoeveelheid personeel beschikken. Voor 2026 wordt uitgegaan van 1.299 declarabele uren per medewerker in het primaire proces. Deze declarabiliteitsnorm sluit aan bij de Kaderbrief 2026.

De benodigde personele inzet komt uit op 236,7 fte, die als volgt zijn verdeeld:

- Primair proces 189,4 fte
- Overhead 47,3 fte (20% van het totaal)
- Totaal 236,7 fte

Gemiddelde bezetting

* aantal in fte's

POST	Realisatie 2024	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Dienstverband	185,9	185,0	194,3	194,3
Inhuur / payroll	53,9	53,3	42,4	42,4
Totaal	239,9	238,3	236,7	236,7

Voor 2026 wordt gerekend met een flexibele schil van 18% (in formatie-eenheden).

De personele kosten (in totaal € 27,91 miljoen) bestaan uit de volgende categorieën:

- Salarissen eigen personeel.
- Externe inhuur.
- Opleidingen.
- Reis- en verblijfskosten.
- Overige personele kosten.

De geraamde *salariskosten* komen in 2026 uit op €21,02 miljoen. Dat is €0,94 miljoen meer dan in 2025. De geraamde kosten voor *externe inhuur* stijgen met €0,15 miljoen naar €5,63 miljoen.

De salariskosten en de kosten voor externe inhuur hebben een nadelig effect van € 1,09 miljoen. Dat wordt verklaard uit de volgende ontwikkelingen:

- De totale personele inzet (FTE) blijft gelijk, maar de salariskosten zijn geïndexeerd. Hierdoor nemen de personele kosten toe ten opzichte van 2025.
- Het aandeel van externe inhuur (de flexibele schil) is met 18% gelijk gebleven. De gemiddelde kosten per fte voor inhuur liggen in 2026 iets hoger dan in 2025 waardoor de kosten voor inhuur iets zijn toegenomen.

Het budget voor reis- en verblijfskosten is gelijk gebleven op € 320.000 en gaat uit van ongeveer hetzelfde aantal reisbewegingen dan in 2025. De overige personele kosten stijgen naar €524.000. Dit vloeit voort uit geactualiseerde ramingen voor werving & selectie, personeelsbijeenkomsten en Arbo- en thuiswerkfaciliteiten.

Uitbesteding

Onder uitbesteding vallen de kosten voor extern onderzoek en advies. Het grootste deel van dit budget betreft advieskosten over inkoop (BIZOB) en kosten voor de externe accountant. De totale raming voor externe advieskosten komt uit op € 284.000 (€ 50.000 meer dan in 2025). Deze ophoging betreft twee van de ontwikkelingen gedekt vanuit de, door het algemeen bestuur beschikbaar gestelde € 0,8 miljoen, voor het Meerjaren ontwikkelaanpak (Toets kwaliteitscriteria en Medewerkersonderzoek).

Kapitaallasten

Kapitaallasten bestaan uit rente en afschrijvingen. Bij de ODZOB gaat het in praktische zin enkel om afschrijvingen omdat er nauwelijks sprake is van een externe financieringsbehoefte (met daaruit voortvloeiende rentekosten) voor deze investeringen. De kapitaallasten zijn in 2026 gedaald ten opzichte van 2025. De raming voor 2026 komt uit op bijna € 313.000 en is gebaseerd op een geactualiseerd investeringsprogramma.

Paragraaf 5.4. bevat het geactualiseerde investeringsoverzicht voor 2026.

Organisatiekosten

De organisatiekosten hebben betrekking op onder andere kantoorkosten, IT-gerelateerde kosten, huur- en servicekosten en aanverwante zaken. De totale raming voor 2026 bedraagt € 2,56 miljoen en dat is hoger dan in 2025 toen de raming uitkwam op € 2,41 mln.

Er is de afgelopen jaren geïnvesteerd in de *IT-beheerkosten*. Een gedegen beheer is en blijft van groot belang. Vandaar dat deze kosten in 2026 bijna € 130.000 hoger begroot zijn dan in 2025. De verhoogde geraamde kosten hebben betrekking op systeembeheerskosten die vanaf 2024 fors hoger zijn uitvallen. De ophoging bestaat enerzijds uit herschikking binnen de begroting en anderzijds uit budget beschikbaar vanuit het Meerjaren ontwikkelplan. Daarnaast is het budget voor abonnementen en lidmaatschappen met € 20.000 naar beneden bijgesteld, terwijl de budgetten voor leaseauto's en pandgebonden kosten zijn verhoogd met respectievelijk € 15.000 en € 12.500. Binnen de begroting zijn deze bijstelling budgettair neutraal opgelost.

Programmakosten

In de begroting voor 2025 is, zoals besloten in door het algemeen bestuur op 19 december 2024, de raming voor een ontwikkelbudget van € 0,8 miljoen opgenomen. Voor 2026 is dit bedrag geïndexeerd. Daarnaast is voor een bedrag van € 50.000 het budget voor ICT-beheerskosten verhoogd (zie post organisatiekosten) en zijn zowel bij HRM als Dienstverlening Overhead een bedrag van € 25.000 (tezamen

€ 50.000) opgenomen voor extra geraamde advieskosten voor de uitvoering van de toets op de kwaliteitscriteria en het uitvoeren van een medewerkersonderzoek. Hiermee komt het totaal voor de begroting 2026 op € 0,72 miljoen uit.

Externe programmakosten

In het *programma Regionale Samenwerking* zijn externe programmakosten opgenomen die worden bekostigd door de deelnemersbijdragen aan dit programma. Deze zijn als volgt opgebouwd:

• Bijdrage aan SSiB	€ 406.628
• Bijdrage Omgevingsveiligheid	€ 166.543
• Diversen	<u>€ 40.248</u>
• Totaal	€ 613.358

5.3 Opbouw gemiddeld uurtarief

Het gemiddeld uurtarief dat in de voorliggende Begroting 2026 en meerjarenraming 2027-2029 wordt gepresenteerd kent zijn oorsprong in de Kaderbrief 2026. Daarin werd de volgende opzet vastgesteld:

• Gemiddeld uurtarief 2026	€ 123,46
• Loonontwikkeling MEV 2025 (0,9%)	€ 1,13
• Prijsontwikkeling MEV 2025 (3,1%)	<u>€ 3,83</u>
• Gemiddeld uurtarief begroting 2026	€ 128,42

Op basis van de Kaderbrief 2026 zijn de baten én de lasten bijgesteld. Wij hebben als uitgangspunt gehanteerd zoveel als mogelijk binnen de bestaande kaders uitvoering te geven aan onze taken.

Het gemiddeld uurtarief voor 2026 kan daarmee gehandhaafd blijven op € 128,42 en is als volgt opgebouwd:

Berekening gemiddelde uurtarieven

* bedragen x 1€

	Direct	Overhead	Totaal
Totaal lasten¹⁾	22.291.129	10.109.309	32.400.438
Vennootschapsbelasting	0	5.000	5.000
Storting algemene reserve		0	0
<i>Totaal lasten</i>	<i>22.291.129</i>	<i>10.114.309</i>	<i>32.405.438</i>
 -/- Waarvan gedekt uit externe programmakosten	613.358	0	613.358
-/- Algemene dekkingsmiddelen	0	200.000	200.000
<i>Kosten 2026 na dekking uit programmakosten en algemene dekkingsmiddelen</i>	<i>21.677.771</i>	<i>9.914.309</i>	<i>31.592.080</i>
 Aantal declarabele uren ²⁾	246.000	246.000	246.000
 Gemiddeld uurtarief	88,12	40,30	128,42

Kengetallen

	Realisatie 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Uurtarief ¹⁾	€ 120,66	€ 123,46	€ 128,42
Declarabele uren	238.014	246.000	246.000
FTE's direct	190,90	189,38	189,38
Gemiddeld aantal declarabele uren per directe FTE	1.247	1.299	1.299
Ziekteverzuim	6,6%	6,0%	6,0%
FTE's			
Direct	190,90	189,38	189,38
Overhead	49,00	47,34	47,34
Totaal	239,90	236,72	236,72

5.4 Uiteenzetting financiële positie en de toelichting

De financiële positie wordt toegelicht in de volgende overzichten waarin de verwachte ontwikkelingen op de balans zijn weergegeven. Dit voor zowel het begrotingsjaar als voor de meerjarenraming.

Geprognostiseerde begin- en eindbalans: activa

(Geprognosticeerde) balans per 31-12

* bedragen x 1 €

ACTIVA	Realisatie 2024	2025	2026	2027	2028	2029
Vaste activa						
Immateriële vaste activa	0	0	0	0	0	0
Materiële vaste activa	895.045	865.045	779.045	802.045	660.045	660.045
<i>Investerings met een economisch nut</i>	895.045	865.045	779.045	802.045	660.045	660.045
Financiële vaste activa	0	0	0	0	0	0
Totaal vaste activa	895.045	865.045	779.045	802.045	660.045	660.045
Vlottende activa						
Voorraden	0	0	0	0	0	0
<i>Onderhanden werk</i>	0	0	0	0	0	0
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar	6.204.817	5.768.848	5.704.848	5.531.848	5.523.848	5.373.848
<i>Vorderingen op openbare lichamen</i>	1.092.222	1.092.222	1.092.222	1.092.222	1.092.222	1.092.222
<i>Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar;</i>	5.112.595	4.676.626	4.612.626	4.439.626	4.431.626	4.281.626
<i>Overige vorderingen</i>	0	0	0	0	0	0
Liquide middelen	251.560	251.560	251.560	251.560	251.560	251.560
<i>Banksaldi</i>	251.560	251.560	251.560	251.560	251.560	251.560
Overlopende activa	1.738.895	1.738.895	1.738.895	1.738.895	1.738.895	1.738.895
<i>De voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel, nog te ontvangen van:</i>						
<i>- Europese overheidslichamen</i>	0					
<i>- het Rijk</i>	0					
<i>- overige Nederlandse overheidslichamen</i>	0					
<i>Overige nog te ontvangen bedragen</i>	1.355.247					
<i>Vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen</i>	383.647					
Totaal vlottende activa	8.195.272	7.759.303	7.695.303	7.522.303	7.514.303	7.364.303
TOTAAL ACTIVA	9.090.316	8.624.347	8.474.347	8.324.347	8.174.347	8.024.347

Geprognostiseerde begin- en eindbalans: passiva

(Geprognosticeerde) balans per 31-12

* bedragen x 1 €

PASSIVA	Realisatie 2024	2025	2026	2027	2028	2029
Vaste passiva						
Eigen vermogen	4.182.954	3.739.302	3.589.302	3.439.302	3.289.302	3.139.302
Algemene reserve	1.500.000	2.000.000	2.000.000	2.000.000	2.000.000	2.000.000
Bestemmingsreserve nazorg omgevingswet	271.335	0	0	0	0	0
Bestemmingsreserve ISV middelen	1.407.761	1.257.761	1.107.761	957.761	807.761	657.761
Bestemmingsreserve verlofdagen	481.541	481.541	481.541	481.541	481.541	481.541
Resultaat boekjaar voor bestemming	522.317	0	0	0	0	0
Voorzieningen	168.294	168.294	168.294	168.294	168.294	168.294
Spaarverlof	42.070	42.070	42.070	42.070	42.070	42.070
Bovenmatig verlofsaldo	126.224	126.224	126.224	126.224	126.224	126.224
Vaste schulden	0	0	0	0	0	0
Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	0	0	0	0	0	0
Totaal vaste financieringsmiddelen	4.351.248	3.907.596	3.757.596	3.607.596	3.457.596	3.307.596
Vlottende passiva						
Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar	1.880.017	1.880.017	1.880.017	1.880.017	1.880.017	1.880.017
Overige schulden	1.880.017	1.880.017	1.880.017	1.880.017	1.880.017	1.880.017
Overlopende passiva	2.859.052	2.836.735	2.836.735	2.836.735	2.836.735	2.836.735
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, m.u.v van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	403.997					
De van EU, Rijk en provincies ontvangen voorschotbedragen voor specifieke uitkeringen die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren, uitgesplitst naar:						
- Europese overheidslichamen						
- het Rijk	411.106					
- overige Nederlandse overheidslichamen						
Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	2.043.949					
Totaal vlottende passiva	4.739.068	4.716.751	4.716.751	4.716.751	4.716.751	4.716.751
TOTAAL PASSIVA	9.090.316	8.624.347	8.474.347	8.324.347	8.174.347	8.024.347

EMU-saldo

EMU-saldo		* bedragen x 1 €					
		Realisatie 2024	2025	2026	2027	2028	2029
+	1. Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	522.317	0	0	0	0	0
+	2. Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	0	325.000	313.000	312.000	290.000	292.000
+	3. Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie	0	0	0	0	0	0
-	4. Investerings in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd	0	639.000	283.000	226.000	313.000	150.000
+	5. Baten uit bijdragen van andere overheden, de Europese Unie en overigen, die niet op de exploitatie zijn verantwoord en niet al in mindering zijn gebracht bij post 4	0	0	0	0	0	0
+	6a. Verkoopopbrengsten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs)	0	0	0	0	0	0
-	6b. Boekwinst op desinvesteringen in (im)materiële vaste activa	0	0	0	0	0	0
-	7. Aankoop van grond en de uitgaven aan bouw-, woonrijp maken e.d. (alleen transacties met derden die niet op de exploitatie staan)	0	0	0	0	0	0
+	8a. Verkoopopbrengsten van grond (tegen verkoopprijs)	0	0	0	0	0	0
-	8b. Boekwinst op grondverkoop	0	0	0	0	0	0
-	9. Lasten op balanspost Voorzieningen voorzover deze transacties met derden betreffen	0	0	0	0	0	0
-	10. Lasten ivm transacties met derden, die niet via de onder post 1 genoemde exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves (inclusief fondsen en dergelijke) worden gebracht en die nog niet vallen onder één van bovenstaande posten	0	0	0	0	0	0
-	Boekwinst bij verkoop effecten	0	0	0	0	0	0
	Berekend EMU-saldo	522.317	-314.000	30.000	86.000	-23.000	142.000

Jaarlijkse arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume

Deze verplichtingen hebben betrekking op de verlofrechten van onze medewerkers. Mede door ruimere verlofregelingen wordt het steeds lastiger om een gedegen onderscheid te maken tussen het al dan niet bovenmatige deel van de verlofrechten van onze medewerkers. Dit kan gevolgen hebben voor de aard en omvang van de bestemmingsreserve en de twee voorzieningen die de ODZOB hiervoor in het leven heeft geroepen wegens de jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen.

Investerings

Investerings worden ook wel materiële vaste activa of kapitaalgoederen genoemd. Kenmerkend zijn de meerjarige gevolgen. Het aanschaffen van materiële vaste activa gaat gepaard met het doen van investeringen. Goederen worden geactiveerd indien ze langere tijd meegaan en gedurende deze periode een bepaalde waarde behouden. De materiële vaste activa worden op de balans verantwoord.

De (jaarlijkse) lasten die voortvloeien uit het investeren in materiële vaste activa maken onderdeel uit van het overzicht van baten en lasten; te weten de kapitaallasten.

Investerings met een economisch nut

* bedragen x 1 €

Type investering	Kredietaanvraag					
	2025*	2026	2027	2028	2029	Totaal
<i>bedrijfsgebouwen</i>	353.000	0	0	0	0	353.000
<i>machines, apparaten, installatie</i>	28.000	55.500	63.500	28.000	30.000	205.000
<i>inventaris</i>	143.000	115.000	10.000	15.000	20.000	303.000
<i>hardware</i>	115.000	112.500	152.500	270.000	100.000	750.000
Totaal	639.000	283.000	226.000	313.000	150.000	1.611.000

* Het krediet 2025 is gewijzigd tov vastgestelde Begroting 2025. Besluit is genomen bij de Jaarrekening 2024.

In bovenstaand overzicht is uitgegaan van het naar voren halen van kredieten uit 2026 naar 2025 (voorstel bij jaarstukken 2024 € 110.000). De investeringsbehoefte voor 2026 komt uit op een krediet € 283.000. Deze kredietaanvraag voor 2026 betreft enkel vervangingsinvesteringen.

Verloop reserves en voorzieningen

De ODZOB beschikt naast de algemene reserve in 2026 over twee bestemmingsreserves. Het betreft concreet:

- Bestemmingsreserve ISV middelen
- Bestemmingsreserve verlofdagen

De hieronder opgenomen Bestemmingsreserve Nazorg Omgevingswet kent een looptijd tot en met 31-12-2025. In de ontwerpbegroting 2026 is er vanuit gegaan dat deze reserve bij de jaarstukken 2025 wordt opgeheven.

De verwachte, op onderdelen nog indicatieve, ontwikkeling van de reserves wordt:

Stand van de reserves per 31-12

* bedragen x 1€

	Realisatie 2024	2025	2026	2027	2028	2029
Algemene reserve						
Algemene reserve	2.022.317	2.000.000	2.000.000	2.000.000	2.000.000	2.000.000
Totaal algemene reserves	2.022.317	2.000.000	2.000.000	2.000.000	2.000.000	2.000.000
Bestemmingsreserves						
Bestemmingsreserve Nazorg Omgevingswet	271.335	0	0	0	0	0
Bestemmingsreserve ISV middelen	1.407.761	1.257.761	1.107.761	957.761	807.761	657.761
Bestemmingsreserve verlofdagen	481.541	481.541	481.541	481.541	481.541	481.541
Totaal bestemmingsreserves	2.160.637	1.739.302	1.589.302	1.439.302	1.289.302	1.139.302
TOTAAL VAN DE RESERVES	4.182.954	3.739.302	3.589.302	3.439.302	3.289.302	3.139.302

Stand en verloop van de reserves

* bedragen x 1€

	Realisatie 2024	2025	2026	2027	2028	2029
Algemene reserve						
Saldo per 1-1	1.500.000	2.000.000	2.000.000	2.000.000	2.000.000	2.000.000
bij: Resultaat voorgaand boekjaar	522.317	0	0	0	0	0
Saldo per 31-12	2.022.317	2.000.000	2.000.000	2.000.000	2.000.000	2.000.000
Bestemmingsreserve Nazorg Omgevingswet						
Saldo per 1-1	51.466	271.335	0	0	0	0
bij:	219.869	0	0	0	0	0
af:	0	271.335	0	0	0	0
Saldo per 31-12	271.335	0	0	0	0	0
Reserve ISV middelen						
Saldo per 1-1	0	1.407.761	1.257.761	1.107.761	957.761	807.761
bij:	1.445.401	0	0	0	0	0
af:	37.640	150.000	150.000	150.000	150.000	150.000
Saldo per 31-12	1.407.761	1.257.761	1.107.761	957.761	807.761	657.761
Bestemmingsreserve verlofdagen						
Saldo per 1-1	481.541	481.541	481.541	481.541	481.541	481.541
bij:	0	0	0	0	0	0
af:	0	0	0	0	0	0
Saldo per 31-12	481.541	481.541	481.541	481.541	481.541	481.541
TOTAAL VAN DE RESERVES	4.182.954	3.739.302	3.589.302	3.439.302	3.289.302	3.139.302

In de gepresenteerde ontwikkeling van de algemene reserve toont bovenstaand overzicht dat een bedrag van €500.000 uit het resultaat over 2024 aan de algemene reserve wordt toegevoegd. Het algemeen bestuur neemt daarover medio 2025 een besluit.

De ODZOB beschikt naast de reserves over tweetal voorzieningen. Het betreft concreet:

- Voorziening spaarverlof
- Voorziening bovenmatig verlofsaldo

Stand van de voorzieningen per 31-12

* bedragen x 1€

	Realisatie 2024	2025	2026	2027	2028	2029
Voorzieningen						
Spaarverlof	42.070	42.070	42.070	42.070	42.070	42.070
Bovenmatig verlofsaldo	126.224	126.224	126.224	126.224	126.224	126.224
TOTAAL VAN DE VOORZIENINGEN	168.294	168.294	168.294	168.294	168.294	168.294

De verwachte, op onderdelen nog indicatieve, ontwikkeling van de voorzieningen wordt:

Stand en verloop van de voorzieningen

* bedragen x 1€

	Realisatie 2024	2025	2026	2027	2028	2029
Spaarverlof personeel						
Saldo per 1-1	43.174	42.070	42.070	42.070	42.070	42.070
bij:	0	0	0	0	0	0
af:	1.104	0	0	0	0	0
Saldo per 31-12	42.070	42.070	42.070	42.070	42.070	42.070
Bovenmatig verlofsaldo personeel						
Saldo per 1-1	158.951	126.224	126.224	126.224	126.224	126.224
bij:	0	0	0	0	0	0
af:	32.727	0	0	0	0	0
Saldo per 31-12	126.224	126.224	126.224	126.224	126.224	126.224
TOTAAL VAN DE VOORZIENINGEN	168.294	168.294	168.294	168.294	168.294	168.294

Hoewel op dit moment niet duidelijk is wat de verwachtingen zijn over het spaarverlof van het ODZOB-personeel en van de ontwikkeling in het bovenmatig aandeel binnen het verlofsaldo, ligt het in de lijn der verwachting dat hier de komende jaren mutaties in gaan optreden.

5.5 Meerjarenraming 2027-2029 en de toelichting

De meerjarenraming bij de begroting richt zich op de drie jaren volgend op het begrotingsjaar; in dit geval betreft dat de periode 2027 tot en met 2029.

Meerjarenraming van baten en lasten

Overzicht van baten en lasten

	Begroting 2026			Begroting 2027			Begroting 2028			Begroting 2029		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Programma												
Programma Lokale dienstverlening	30.103.344	20.656.234	9.447.110	30.103.344	20.656.234	9.447.110	29.731.744	20.656.234	9.075.510	29.731.744	20.656.234	9.075.510
Deelprogramma Opdrachten	30.103.344	20.656.234	9.447.110	30.103.344	20.656.234	9.447.110	29.731.744	20.656.234	9.075.510	29.731.744	20.656.234	9.075.510
- Basistaken ¹⁾	14.579.381	10.004.042	4.575.339	14.579.381	10.004.042	4.575.339	14.394.381	10.004.042	4.390.339	14.394.381	10.004.042	4.390.339
- Verzoektaken ²⁾	15.523.963	10.652.192	4.871.771	15.523.963	10.652.192	4.871.771	15.337.363	10.652.192	4.685.171	15.337.363	10.652.192	4.685.171
Programma Regionale samenwerking	2.102.094	1.634.895	467.199	2.102.094	1.634.895	467.199	2.102.094	1.634.895	467.199	2.102.094	1.634.895	467.199
Totaal Programma's	32.205.438	22.291.129	9.914.309	32.205.438	22.291.129	9.914.309	31.833.838	22.291.129	9.542.709	31.833.838	22.291.129	9.542.709
Algemene dekkingsmiddelen	200.000	0	200.000	200.000	0	200.000	200.000	0	200.000	200.000	0	200.000
Overhead	0	10.109.309	-10.109.309	0	10.109.309	-10.109.309	0	9.737.709	-9.737.709	0	9.737.709	-9.737.709
Heffing VPB	0	5.000	-5.000	0	5.000	-5.000	0	5.000	-5.000	0	5.000	-5.000
Bedrag onvoorzien	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo van baten en lasten vóór mutatie reserves	32.405.438	32.405.438	0	32.405.438	32.405.438	0	32.033.838	32.033.838	0	32.033.838	32.033.838	0
Toevoeging en onttrekking reserves												
Mutatie reserves	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal toevoeging en onttrekking aan reserves	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo van baten en lasten na mutatie reserves	32.405.438	32.405.438	0	32.405.438	32.405.438	0	32.033.838	32.033.838	0	32.033.838	32.033.838	0

De meerjarenraming is opgesteld in prijzen 2026, er is dus geen indexering toegepast voor de jaren 2027 tot en met 2029. Uit bovenstaande raming blijkt dat ieder jaar de baten en lasten aan elkaar gelijk zijn.

In de jaren 2026 en 2027 is het totale ontwikkelbudget van € 0,8 miljoen als stelpost verwerkt. Vanaf 2028 is enkel het structurele deel van het ontwikkelbudget van € 0,35 miljoen als stelpost verwerkt.

Naast de specificatie van de bijdrage per deelnemer voor 2026 (bijlage 6.1) is ook de bijdrage per deelnemer voor de jaren 2027 t/m 2029 gepresenteerd (bijlage 6.2). Het bedrag voor de jaren 2027, is gelijk aan de bijdrage 2026. In 2028 en 2029 zien we een afname van de bijdrage per deelnemer omdat in die jaren enkel het structurele deel van het ontwikkelbudget is verwerkt.

Meerjarenraming incidentele baten en lasten

Dit is niet van toepassing.

Meerjarenraming structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves

Dit is niet van toepassing.

6 Bijlagen

6.1 Specificatie bijdrage per deelnemer

Baten per deelnemer

* bedragen x 1€

Deelnemer	Begroting 2026								Begroting 2025		Realisatie 2024
	Programma Lokale dienstverlening			Programma Regionale samenwerking				TOTAAL	Totaal	Waarvan landelijke basistaken	Totaal
	Landelijke basistaken	Verzoektaken	Totaal	Samen Sterk in Brabant	Omgevings- Veiligheid	Collectieve taken	Totaal				
Gemeente Asten	696.946	179.357	876.303	12.621	4.226	44.137	60.983	937.286	909.026	595.485	883.444
Gemeente Bergeijk	484.872	74.713	559.585	12.621	3.380	40.989	56.990	616.575	587.439	475.665	463.144
Gemeente Best	459.778	164.278	624.056	12.621	6.855	34.633	54.109	678.165	705.393	424.020	649.428
Gemeente Bladel	567.979	145.278	713.256	12.621	4.226	56.623	73.469	786.726	691.575	551.426	670.906
Gemeente Cranendonk	538.836	59.551	598.387	12.621	3.380	57.346	73.348	671.735	681.301	554.377	683.093
Gemeente Deurne	1.080.036	667.557	1.747.593	12.621	9.390	78.320	100.331	1.847.924	1.796.989	1.051.697	1.604.641
Gemeente Eersel	413.139	19.235	432.375	12.621	3.380	74.198	90.199	522.574	502.795	381.034	571.285
Gemeente Eindhoven	1.544.456	366.146	1.910.602	12.621	31.551	182.728	226.900	2.137.502	2.053.965	1.250.862	2.131.026
Gemeente Geldrop-Mierlo	333.852	142.389	476.241	12.621	6.010	51.956	70.587	546.828	519.576	324.700	504.613
Gemeente Gemert-Bakel	1.196.363	172.903	1.369.266	12.621	10.329	93.193	116.143	1.485.409	1.542.876	1.100.002	1.274.066
Gemeente Heeze-Leende	524.109	62.753	586.862	12.621	2.629	31.709	46.959	633.821	609.858	504.349	597.710
Gemeente Helmond	829.871	308.773	1.138.644	12.621	18.781	107.217	138.618	1.277.262	1.228.020	806.946	1.145.029
Gemeente Laarbeek	723.757	978.366	1.702.122	12.621	2.535	60.174	75.330	1.777.452	1.709.214	718.565	1.872.617
Gemeente Nuenen	335.546	88.004	423.549	12.621	2.535	22.897	38.053	461.603	446.111	320.313	396.770
Gemeente Oirschot	562.680	14.927	577.606	12.621	3.380	54.806	70.808	648.414	627.279	505.258	704.723
Gemeente Reusel-de Mierden	451.341	10.838	462.179	12.621	845	29.272	42.738	504.917	485.713	417.220	588.947
Gemeente Someren	744.249	281.291	1.025.539	12.621	5.165	52.350	70.135	1.095.675	1.042.096	670.553	1.316.926
Gemeente Son en Breugel	348.722	115.808	464.530	12.621	3.380	40.850	56.852	521.382	501.352	335.808	439.145
Gemeente Valkenswaard	469.839	82.208	552.047	12.621	3.380	30.446	46.447	598.494	581.090	473.443	574.353
Gemeente Veldhoven	384.520	568.466	952.987	12.621	6.010	59.804	78.435	1.031.422	530.807	331.302	676.963
Gemeente Waalre	186.093	55.407	241.500	12.621	1.690	14.977	29.289	270.789	263.694	189.851	225.285
Provincie Noord-Brabant	1.702.399	5.818.482	7.520.881	141.586	33.484	310.300	485.370	8.006.251	8.325.683	1.737.098	6.893.106
Deelnemers buiten werkprogramma	0	3.187.907	3.187.907	0	0	0	0	3.187.907	3.496.690	0	3.297.823
Overige klanten	0	1.959.327	1.959.327	0	0	0	0	1.959.327	1.126.224	0	2.073.224
Totaal baten uit opdrachten	14.579.381	15.523.963	30.103.344	406.628	166.543	1.528.924	2.102.094	32.205.438	30.964.767	13.719.973	30.238.267

6.2 Specificatie bijdrage per deelnemer meerjarig (2027 t/m 2029)

Deelnemer	Meerjarenraming 2027: bijdrage per jaar							
	Programma Lokale dienstverlening			Programma Regionale samenwerking				TOTAAL
	Landelijke basistaken	Verzoektaken	TOTAAL	Samen Sterk in Brabant	Omgevings- Veiligheid	Collectieve taken	Totaal	
Gemeente Asten	696.946	179.357	876.303	12.621	4.226	44.137	60.983	937.286
Gemeente Bergeijk	484.872	74.713	559.585	12.621	3.380	40.989	56.990	616.575
Gemeente Best	459.778	164.278	624.056	12.621	6.855	34.633	54.109	678.165
Gemeente Bladel	567.979	145.278	713.256	12.621	4.226	56.623	73.469	786.726
Gemeente Cranendonk	538.836	59.551	598.387	12.621	3.380	57.346	73.348	671.735
Gemeente Deurne	1.080.036	667.557	1.747.593	12.621	9.390	78.320	100.331	1.847.924
Gemeente Eersel	413.139	19.235	432.375	12.621	3.380	74.198	90.199	522.574
Gemeente Eindhoven	1.544.456	366.146	1.910.602	12.621	31.551	182.728	226.900	2.137.502
Gemeente Geldrop-Mierlo	333.852	142.389	476.241	12.621	6.010	51.956	70.587	546.828
Gemeente Gemert-Bakel	1.196.363	172.903	1.369.266	12.621	10.329	93.193	116.143	1.485.409
Gemeente Heeze-Leende	524.109	62.753	586.862	12.621	2.629	31.709	46.959	633.821
Gemeente Helmond	829.871	308.773	1.138.644	12.621	18.781	107.217	138.618	1.277.262
Gemeente Laarbeek	723.757	978.366	1.702.122	12.621	2.535	60.174	75.330	1.777.452
Gemeente Nuenen	335.546	88.004	423.549	12.621	2.535	22.897	38.053	461.603
Gemeente Oirschot	562.680	14.927	577.606	12.621	3.380	54.806	70.808	648.414
Gemeente Reusel-de Mierden	451.341	10.838	462.179	12.621	845	29.272	42.738	504.917
Gemeente Someren	744.249	281.291	1.025.539	12.621	5.165	52.350	70.135	1.095.675
Gemeente Son en Breugel	348.722	115.808	464.530	12.621	3.380	40.850	56.852	521.382
Gemeente Valkenswaard	469.839	82.208	552.047	12.621	3.380	30.446	46.447	598.494
Gemeente Veldhoven	384.520	568.466	952.987	12.621	6.010	59.804	78.435	1.031.422
Gemeente Waalre	186.093	55.407	241.500	12.621	1.690	14.977	29.289	270.789
Provincie Noord-Brabant	1.702.399	5.818.482	7.520.881	141.586	33.484	310.300	485.370	8.006.251
Deelnemers buiten werkprogramma	0	3.187.907	3.187.907	0	0	0	0	3.187.907
Overige klanten	0	1.959.327	1.959.327	0	0	0	0	1.959.327
Totaal baten uit opdrachten	14.579.381	15.523.963	30.103.344	406.628	166.543	1.528.924	2.102.094	32.205.438

Begroting 2026 en Meerjarenraming 2027-2029

Baten per deelnemer

Deelnemer	Meerjarenraming 2028 t/m 2029: bijdrage per jaar							
	Programma Lokale dienstverlening			Programma Regionale samenwerking				TOTAAL
	Landelijke basistaken	Verzoektaken	TOTAAL	Samen Sterk in Brabant	Omgevings- Veiligheid	Collectieve taken	Totaal	
Gemeente Asten	688.343	177.143	865.485	12.621	4.226	44.137	60.983	926.469
Gemeente Bergeijk	478.887	73.790	552.677	12.621	3.380	40.989	56.990	609.667
Gemeente Best	454.102	162.250	616.353	12.621	6.855	34.633	54.109	670.462
Gemeente Bladel	560.968	143.484	704.452	12.621	4.226	56.623	73.469	777.921
Gemeente Cranendonk	532.184	58.816	591.000	12.621	3.380	57.346	73.348	664.348
Gemeente Deurne	1.066.704	659.316	1.726.020	12.621	9.390	78.320	100.331	1.826.352
Gemeente Eersel	408.040	18.998	427.037	12.621	3.380	74.198	90.199	517.237
Gemeente Eindhoven	1.525.391	361.626	1.887.017	12.621	31.551	182.728	226.900	2.113.917
Gemeente Geldrop-Mierlo	329.731	140.631	470.362	12.621	6.010	51.956	70.587	540.949
Gemeente Gemert-Bakel	1.181.595	170.769	1.352.364	12.621	10.329	93.193	116.143	1.468.507
Gemeente Heeze-Leende	517.639	61.979	579.618	12.621	2.629	31.709	46.959	626.577
Gemeente Helmond	819.627	304.961	1.124.588	12.621	18.781	107.217	138.618	1.263.207
Gemeente Laarbeek	714.823	966.288	1.681.111	12.621	2.535	60.174	75.330	1.756.441
Gemeente Nuenen	331.404	86.917	418.321	12.621	2.535	22.897	38.053	456.374
Gemeente Oirschot	555.734	14.743	570.476	12.621	3.380	54.806	70.808	641.284
Gemeente Reusel-de Mierden	445.769	10.704	456.473	12.621	845	29.272	42.738	499.212
Gemeente Someren	735.061	277.819	1.012.880	12.621	5.165	52.350	70.135	1.083.015
Gemeente Son en Breugel	344.417	114.378	458.796	12.621	3.380	40.850	56.852	515.648
Gemeente Valkenswaard	464.039	81.193	545.232	12.621	3.380	30.446	46.447	591.679
Gemeente Veldhoven	379.774	561.449	941.223	12.621	6.010	59.804	78.435	1.019.658
Gemeente Waalre	183.796	54.723	238.519	12.621	1.690	14.977	29.289	267.808
Provincie Noord-Brabant	1.681.384	5.746.658	7.428.042	141.586	33.484	310.300	485.370	7.913.412
Deelnemers buiten werkprogramma	0	3.148.555	3.148.555	0	0	0	0	3.148.555
Overige klanten	0	1.935.141	1.935.141	0	0	0	0	1.935.141
Totaal baten uit opdrachten	14.399.411	15.332.333	29.731.744	406.628	166.543	1.528.924	2.102.094	31.833.838

6.3 Overzicht baten en lasten per taakveld

Baten en lasten per taakveld

* bedragen x 1€

		Baten	Lasten	Saldo
0.	Bestuur en ondersteuning			
0.4	Overhead	0	10.109.309	-10.109.309
0.5	Treasury	200.000	0	200.000
0.8	Overige baten en lasten	0	0	0
0.9	Vennootschapsbelasting	0	5.000	-5.000
0.10	Mutaties reserves	0	0	0
0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten	0	0	0
5.	Sport, cultuur en recreatie			
5.5	Cultureel erfgoed	1.838.522	1.306.776	531.746
7.	Volksgesondheid en milieu			
7.2	Riolering	693.813	498.100	195.713
7.4	Milieubeheer	27.514.953	18.904.773	8.610.180
8.	Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing			
8.1	Ruimte en leefomgeving	585.060	390.625	194.435
8.3	Bouwen en wonen	1.573.090	1.190.855	382.235
Saldo van baten en lasten op taakvelden		32.405.438	32.405.438	0

6.4 Overzicht baten en lasten (exploitatie)

Baten		Realisatie 2024			Begroting 2025 AFAS			Begroting 2026			Afwijking 2026 t.o.v. 2025
		Totaal			Totaal			Totaal			Totaal
PROGRAMMA											
Programma Lokale Dienstverlening		28.071.696			28.940.040			30.103.344			1.163.304
Programma Regionale Samenwerking		2.445.576			2.024.727			2.102.094			77.367
Totaal baten programma's		30.517.272			30.964.767			32.205.438			1.240.671
Algemene dekkingsmiddelen		399.973			200.000			200.000			0
Totaal Baten		30.917.245			31.164.767			32.405.438			1.240.671
Lasten		Realisatie 2024			Begroting 2025 AFAS			Begroting 2026			Totaal
		Totaal	Overhead	Toerekening aan programma's	Totaal	Overhead	Toerekening aan programma's	Totaal	Overhead	Toerekening aan programma's	
1 PERSONEEL											
1.0 Fte		239,9	49,0	190,9	236,7	47,3	189,4	236,7	47,3	189,4	0,0
1.1 Salariskosten		17.851.468	4.154.142	13.697.326	20.080.940	4.668.103	15.412.837	21.024.452	4.879.601	16.144.851	943.512
1.2 Opleidingskosten		315.446	310.065	5.381	398.000	398.000	0	417.500	417.500	0	19.500
1.3 Reis- en verblijfskosten		332.924	117.227	215.696	320.000	67.782	252.218	320.000	67.014	252.986	0
1.4 Overige personeelskosten		420.142	337.571	82.571	518.825	390.221	128.604	524.290	395.660	128.630	5.465
1.5 Inhuur		6.671.812	1.547.150	5.124.662	5.477.546	829.146	4.648.400	5.625.441	931.136	4.694.304	147.894
TOTAAL personeel		25.591.791	6.466.155	19.125.636	26.795.311	6.353.252	20.442.060	27.911.682	6.690.911	21.220.771	1.116.371
2 UITBESTEDING											
2.1 Onderzoeken, advies		786.704	774.015	12.689	233.700	233.700	0	283.700	283.700	0	50.000
TOTAAL uitbesteding		786.704	774.015	12.689	233.700	233.700	0	283.700	283.700	0	50.000
3 KAPITAALLASTEN											
3.1 Afschrijving gebouwen		85.242	85.242	0	93.617	93.617	0	43.700	43.700	0	-49.917
3.2 Afschrijving machines, apparaten en installaties		130.553	130.553	0	21.057	21.057	0	24.022	24.022	0	2.965
3.3 Afschrijving overige materiële vaste activa		1.787	1.787	0	210.565	210.565	0	245.087	245.087	0	34.522
TOTAAL kapitaallasten		217.582	217.582	0	325.239	325.239	0	312.809	312.809	0	-12.430
4 ORGANISATIE KOSTEN											
4.1 IT beheer		467.666	467.666	0	331.000	331.000	0	480.069	480.069	0	149.069
4.2 Software en changes		936.326	504.480	431.846	1.074.991	633.991	441.000	1.054.000	617.000	437.000	-20.991
4.3 Kantoorkosten en hulpmiddelen		73.685	59.752	13.933	101.000	101.000	0	101.000	101.000	0	0
4.4 Abonnementen en lidmaatschappen		153.433	136.238	17.195	142.000	122.000	20.000	122.000	102.000	20.000	-20.000
4.5 Bank en verzekeringen		59.073	59.073	0	58.000	58.000	0	58.000	58.000	0	0
4.6 Leaseauto's		37.010	37.010	0	60.000	60.000	0	75.000	75.000	0	15.000
4.7 Huur gebouw		339.296	339.296	0	363.000	363.000	0	372.720	372.720	0	9.720
4.8 Pandgebonden servicekosten		252.269	252.269	0	282.000	282.000	0	294.500	294.500	0	12.500
TOTAAL organisatie kosten		2.318.758	1.855.783	462.974	2.411.991	1.950.991	461.000	2.557.289	2.100.289	457.000	145.298
5 PROGRAMMAKOSTEN											
5.1 Ontwikkelbudget		0	0	0	800.000	800.000	0	721.600	721.600	0	-78.400
TOTAAL programma kosten		0	0	0	800.000	800.000	0	721.600	721.600	0	-78.400
TOTAAL LASTEN (excl. door te belasten kosten)		28.914.835	9.313.536	19.601.299	30.566.242	9.663.182	20.903.060	31.787.080	10.109.309	21.677.771	1.299.239
7 DOOR TE BELASTEN DIRECTE KOSTEN											
7.1 Externe kosten programma Regionale Samenwerking		522.705	0	522.705	593.525	0	593.525	613.358	0	613.358	19.833
7.2 Externe kosten t.b.v. opdrachten		996.154	0	996.154	PM	0	PM	PM	0	PM	PM
TOTAAL door te belasten kosten		1.518.859	0	1.518.859	593.525	0	593.525	613.358	0	613.358	19.833
TOTAAL PROGRAMMALASTEN		30.433.694	9.313.536	21.120.158	31.159.767	9.663.182	21.496.585	32.400.438	10.109.309	22.291.129	1.319.071
Overige lasten											
8.1 Heffing VPB		-5.204			5.000			5.000			0
TOTAAL overige lasten		-5.204			5.000			5.000			0
TOTAAL LASTEN		30.428.490			31.164.767			32.405.438			1.319.071
Gerealiseerd resultaat vóór mutatie reserves		488.755			0			0			
Toevoegingen aan reserves		253.431			0			0	0		0
Onttrekkingen aan reserves		219.869			0			0			0
Gerealiseerd resultaat na mutatie reserves		522.317			0			0			0

6.5 Risico-inventarisatie

Samenvatting geïnventariseerde risico's ODZOB

Risico	Beheersmaatregel	Classificering			4) verwachtingswaarde
		1) kans	2) effect	3) score	
a. Strategische risico's					
b. Informatie risico's					
2.5 Ransomware	Medewerkers voortdurend attenderen op gevaar. Friendly hackers benaderen voor test. Bewustwordingscampagne en workshops personeel. Blijvende aandacht!	15%	€ 600.000	6	€ 90.000
c. Imago/politieke risico's					
d. Materiële risico's					
e. Procedure risico's					
5.3 Gedeelde proces-verantwoordelijkheid	Heldere scheidslijnen aan brengen in de processen. Met name rond de knip waar verantwoordelijkheden overgaan tussen deelnemer (het bevoegd gezag) en ODZOB. Hierover goede afspraken maken en deze ook vastleggen blijkt in praktijk lastig.	40%	€ 400.000	6	€ 160.000
f. Aansprakelijkheidsrisico's					
g. Financiële risico's					
7.1 Kosten ontwikkeling ICT voorzieningen	Strategische ICT planning maken voor komende 5 jaar, elk jaar actualiseren en actieplan voor komend jaar opstellen. Aansluiten bij regionale aanbestedingen leidt tot minder 'eigen' keuze- en beheer-mogelijkheden. Meer belangen, waardoor meer afstemming.	40%	€ 400.000	6	€ 160.000
h. Let sel en veiligheidsrisico's/Arbo en arbeidsrisico's					
i. Personeelsrisico's					
10.1 Ziekteverzuim en doorbetaling loonkosten	Sturing op preventie ziekteverzuim en beteugelen van groei ziekteverzuim heeft hoge prioriteit bij management en directie.	40%	€ 250.000	6	€ 100.000
10.3 Beschikbare uren en beschikbaar budget voor opleidingen niet evenwichtig	Strategisch personeelsplan en opleidingsplan maken voor de ODZOB als geheel, gebaseerd op externe ontwikkelingen en persoonlijke ontwikkelplannen.	40%	€ 400.000	6	€ 160.000
10.4 Niet kunnen beschikken over voldoende en gekwalificeerd personeel, zowel vast als inhuur	Middels passend personeelsbeleid mensen binden aan de organisatie. Samen met andere OD's benadrukken meerwaarde werken voor publieke zaak (campagne ODNL).	40%	€ 900.000	9	€ 360.000
10.5 Te lage productiviteit, niet veroorzaakt door ziekteverzuim	Sturen op declarabiliteit door niet-declarabele projecten te beperken. Daarnaast projecten structuur en bedrijfsvoering vereenvoudigen.	60%	€ 840.000	12	€ 504.000
10.8 Kennisverlies als gevolg van uitstroom van medewerkers / inhuur via flexibele schil	Middels strategische personeelsplanning zoveel mogelijk vooruitkijken naar natuurlijke uitstroom en opvolgers klaarstomen via persoonlijk ontwikkelplan. Hierdoor verminderen kennis uitstroom.	40%	€ 150.000	6	€ 60.000
Totaal risico's categorie 6 t/m 12			€ 3.940.000		€ 1.594.000

Toelichting op de kolommen:

Voor elk van de risico's is een kans bepaald. Hiervoor zijn een viertal categorieën vastgesteld (5, 15, 40 en 60%). Aan deze kansen zijn respectievelijk de volgende wegingsfactoren toegekend: 1, 2, 3 en 4.

Voor elk van de risico's is ingeschat wat het effect in euro's is wanneer het fenomeen zich daadwerkelijk voordoet. Aan de hand van de omvang van het effect is ook hier een wegingsfactor toegekend:

- < € 100.000 : wegingsfactor 1
- € 100.000 - € 500.000 : wegingsfactor 2
- € 500.000 - € 1.000.000 : wegingsfactor 3
- > € 1.000.000 : wegingsfactor 4

Voor elk van de risico's is door vermenigvuldiging van de wegingsfactor uit 1) en 2) een totaalscore bepaald. Deze totaalscore is een indicatie voor de ernst van het risico. Voor elk van de risico's is door vermenigvuldiging kans en effect de verwachtingswaarde bepaald.

Toelichting bij de rijen:

Elke rij bevat een categorie geïdentificeerde risico's. Wanneer de totaalscore van de betreffende categorie kleiner is dan 6, is het risico niet gepresenteerd. De totale verwachtingswaarde van deze risico's bedraagt circa € 666.000.

6.6 Lijst van afkortingen

Afkorting	Betekenis
AB	Algemeen bestuur
ABP	Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds
BBT	Best beschikbare technieken
BBV	Besluit Begroting en verantwoording
BIZOB	Bureau Inkoop en aanbestedingen Zuidoost-Brabant
BNG	Bank voor Nederlandse Gemeenten
BOA	Buitengewoon opsporingsambtenaar
Bor	Besluit Omgevingsrecht
BPO	Bestuurlijk platform omgevingsrecht
BROS	Brabantse omgevingsscan
DB	Dagelijks bestuur
DIV	Documentaire informatievoorziening
DMS	Document management systeem
DSO	Digitaal stelsel Omgevingswet
DVO	Dienstverleningsovereenkomst
EMU	Economische en monetaire unie
FTE	Fulltime-equivalent
GGD	Gemeentelijke of gemeenschappelijke gezondheidsdienst
GGDBZO	GGD Brabant-Zuidoost
GPO	Gemeenschappelijk Platform Omgevingsdienst
GR	Gemeenschappelijke regeling
HRM	Human resource management
IBP	Interbestuurlijk programma
ICT	Informatie en communicatie technologie
IGW	Informatie gestuurd werken
IPO	Interprovinciaal Overleg
ISV	Investeringsfonds Stedelijke Vernieuwing
IT	Informatie Technologie
ITV	Intensivering toezicht veehouderij
LVN	Ministerie van Landbouw, natuur en voedselveiligheid
MER	Milieu effect rapportage
MEV	Macro economische verkenning
MRE	Metropool Regio Eindhoven
NSL-monitoringstool	Nationaal samenwerkingsprogramma luchtkwaliteit
ODBN	Omgevingsdienst Brabant Noord
ODNL	Omgevingsdienst NL
ODZOB	Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant

Afkorting	Betekenis
OMWB	Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant
OZB	Onroerende zaak belasting
P&C	Planning & control
P&O	Personeel en organisatie
PAS	Programmatische aanpak stikstof
PDC	Producten- en dienstencatalogus
PFAS	Poly- en perfluoralkylstoffen
PGS	Publicatiereeks gevaarlijke stoffen
RES	Regionale energiestrategie
REV	Register Externe Veiligheid
RIVM	Rijksinstituut voor volksgezondheid en milieu
RO	Ruimtelijke ordening
ROK	Regionaal operationeel kader
RRGS	Registratieregister Gevaarlijke Stoffen
SSiB	Samen sterk in Brabant
TNO	Nederlandse organisatie voor toegepast natuurwetenschappelijk onderzoek
VGO	Veehouderij en gezondheid omwonenden
VIO	Vergunningverlener in opleiding
VNG	Vereniging Nederlandse Gemeenten
Vpb	Vennootschapsbelasting
VRBZO	Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost
VTH	Vergunningverlening, toezicht en handhaving
WAL	Werkprogramma Agrofood en Leefomgeving
Wbb	Wet Bodembescherming
Wkb	Wet kwaliteitsborging voor het bouwen
EPM	Werkgebonden Personen Mobiliteit
ZZS	Zeer zorgwekkende stoffen